

VID izmaksā dīkstāves pabalstu COVID-19 krīzes skarto uzņēmumu darbiniekiem

Publicēts: 30.03.2020.

Jaunami

Lai operatīvi reaģētu uz COVID-19 krīzes izraisītajām ekonomiskajām sekām un sniegtu atbalstu nozarēm, uzņēmumiem un to darbiniekiem, ir pieņemts [likums "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību"](#), kas paredz virkni atbalsta pasākumu uzņēmumiem, to darbiniekiem un saimnieciskās darbības veicējiem. Viens no būtiskākajiem – dīkstāves pabalsta izmaksa dīkstāvē esošo uzņēmumu darbiniekiem.

Dīkstāves pabalstus piešķir un izmaksā Valsts ieņēmumu dienests (VID) saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 165 "[Noteikumi par Covid-19 izraisītās krīzes skartiem darba devējiem, kuri kvalificējas dīkstāves pabalstam un nokavēto nodokļu maksājumu samaksas sadalei termiņos vai atlikšanai uz laiku līdz trim gadiem](#)", kas ļauj šo atbalsta veidu saņemt krīzē smagāk cietušajiem uzņēmumiem neatkarīgi no to darbības nozares.

Kādi ir valdības noteiktie kritēriji dīkstāves pabalstu izmaksai?

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 165 dīkstāves pabalstam ir tiesīgi pieteikties krīzes skartie darba devēji un nodokļu maksātāji, kuru ieņēmumi no saimnieciskās darbības 2020. gada martā vai aprīlī, salīdzinot ar 2019. gada attiecīgo mēnesi, Covid-19 izplatības dēļ ir samazinājušies vismaz par 30 %. Tādu pašu atbalstu var saņemt arī tie darba devēji un nodokļu maksātāji, kuru ieņēmumu kritums ir bijis par 20 %, tomēr tad šo darba devēju un nodokļu maksātāju darbības rādītājiem par 2019. gadu jāatbilst vismaz vienam no trim kritērijiem: uzņēmuma eksporta apjoms ir bijis 10 % no kopējā apgrozījuma vai vismaz 500 000 eiro apmērā, vidējā bruto darba samaksa uzņēmumā ir bijusi vismaz 800 eiro vai, gadam beidzoties, uzņēmuma ieguldījumi pamatlīdzekļos ir bijuši vismaz 500 000 eiro.

Kā uzņēmums var pieteikties dīkstāves pabalstam saviem darbiniekiem?

Lai pieteiktos dīkstāves pabalstam, darba devējs iesniedz pieteikumu VID Elektroniskās deklarēšanās sistēmā, aizpildot tam īpaši izveidoto veidlapu. Iesniegums par laikposmu no šī gada 14. marta līdz 31. martam jāiesniedz līdz 25. aprīlim, un turpmāk – līdz katra nākamā mēneša 25. datumam.

VID to izskata piecu darba dienu laikā un, ja uzņēmums atbilst visiem MK noteikumos Nr. 165 minētajiem kritērijiem, VID piecu darba dienu laikā pārskaita dīkstāves pabalstu uz darba devēja iesniegumā norādīto darbinieku kontiem kredītiestādēs vai pie maksājumu pakalpojumu sniedzējiem Latvijā.

VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā par dīkstāves pabalstu izmaksu informēs darba devēju, savukārt darba devējs – savus darbiniekus. Darba devēju sarakstu, kuru darbinieki saņēmuši dīkstāves pabalstu, VID publicē savā tīmekļa vietnē.

Kāds ir dīkstāves pabalsts un cik ilgi to maksās?

Dīkstāves pabalsts tiek izmaksāts 75 % apmērā no mēneša vidējās bruto darba samaksas par pēdējo 6 mēnešu periodu pirms ārkārtas situācijas vai atbilstoši par darbinieka faktiski deklarētajiem datiem pēdējos 6 mēnešos, bet ne vairāk kā 700 *euro* apmērā par kalendāra mēnesi.

Ja darbinieks nodarbināts pie vairākiem darba devējiem, dīkstāves pabalstu piešķir, ņemot vērā, pie kura krīzes skartās nozares darba devēja darbiniekam ir iesniegta algas nodokļu grāmatiņa. Ja tā nav iesniegta nevienam darba devējam, dīkstāves pabalstu izmaksā, ņemot vērā, kurš darba devējs pirmais iesniedzis iesniegumu.

Ar dikstāves pabalstu paredzēts kompensēt neizmaksātās darba algas, sākot ar šī gada 14. martu un līdz 14. maijam, bet ne ilgāk kā ir spēkā Ministru kabineta lēmums par ārkārtējo situāciju.

Dikstāves pabalsts netiek aplikts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Dikstāves pabalsta izmaksa tiek pārtraukta, ja tā saņemšanas laikā darba devējs pieņem darbā jaunus darbiniekus.

Kādi ir valdības noteiktie kritēriji dikstāves pabalsta atteikumam?

Izvērtējot saņemtos uzņēmumu iesniegumus par dikstāves pabalsta izmaksu, VID ir stingri jāvadās pēc kritērijiem, kas noteikti [MK noteikumos Nr. 165](#). Valdība ir lēmusi, ka atbalsta pasākumus varēs saņemt tie nodokļu maksātāji, kuri līdz šim ir bijuši godprātīgi un atbildīgi saistību izpildē pret valsti. Arī dikstāves pabalstus saviem darbiniekiem varēs saņemt tikai tie uzņēmumi, kuri līdz šim ir bijuši atbildīgi un godprātīgi darba devēji, tādēļ MK noteikumos ir noteikta virkne kritēriju, kad VID nevar piešķirt dikstāves pabalstus.

VID nevar piešķirt dikstāves pabalstu, piemēram, šādos gadījumos:

ja darba devējam 2020. gada 7. martā nodokļu parāds ir vairāk nekā 150 eiro un nav piešķirts samaksas termiņa pagarinājums vai nav noslēgta vienošanās par labprātīgu nodokļu samaksu;

ja darba devējam iepriekšējo triju gadu laikā un iesnieguma izvērtēšanas brīdī nodokļu revīzijas (audita) vai datu atbilstības rezultātā ir noteiktas valsts budžetā papildus iemaksājāmās summas vai samazināts nepamatoti palielinātā no valsts budžeta atmaksājāmā nodokļa apmērs;

ja darba devējs vai tā valdes loceklis iepriekšējā gadā un iesnieguma izvērtēšanas brīdī ir sodīts par pārkāpumu, kas attiecas uz darba devēja nodokļu saistībām, pārkāpumiem muitas jomā, vai par darba tiesisko attiecību regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu, izņemot gadījumu, ja par atsevišķu pārkāpumu ir piemērots brīdinājums vai naudas sods, kas nepārsniedz 151 eiro, un gada laikā sodu kopsumma nepārsniedz 500 eiro;

ja darba devējam lēmuma pieņemšanas dienā ir aktuāls maksātnespējas process u.c.

Visi kritēriji, kad VID nevar piešķirt uzņēmumam dikstāves pabalstu, ir noteikti MK noteikumu Nr. 165 [Noteikumi par Covid-19 krīzē skartiem uzņēmumiem, kuri kvalificējas dikstāves pabalstam un nokavēto nodokļu maksājumu samaksas sadalei termiņos vai atlikšanai uz laiku līdz trim gadiem](#)” 12.punktā.

Aktuālā informācija par atbalsta pasākumiem nodokļu jomā saistībā ar COVID-19 izraisītajām grūtībām un iespēju tiem pieteikties pieejama VID tīmekļvietnē sadaļā “[COVID-19](#)”, kā arī Finanšu ministrijas tīmekļvietnē www.fm.gov.lv sadaļā “[COVID-19](#)”.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā uzņēmēji var zvanīt uz īpaši šim nolūkam izveidoto VID atbalsta tālruni COVID-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem 67120020, kā arī uzdot savus jautājumus rakstiski [VID Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā](#) (EDS) sadaļā “Sarakste ar VID”.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/vid-izmaksa-dikstaves-pabalstu-covid-19-krizes-skarto-uznemumu-darbiniekiem>